

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia económica de España

Materia	Historia económica de España			
Código	V03G100V01906			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Vallejo Pousada, Rafael			
Profesorado	Vallejo Pousada, Rafael			
Correo-e	vallejo@uvigo.es			
Web	http://vallejo.webs6.uvigo.es/es/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxecto explicar a evolución de a economía española contemporánea, arrincando de a chamada crise de o Antigo Réxime ata finais de o século XX, para entender o crecemento a longo prazo e o cambio estrutural, a través de as súas principais etapas históricas. Atenderá á beira de a oferta de a economía e á beira de a demanda.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C7	Comprender o entorno empresarial
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D2	Capacidade de traballar en equipo
D3	Espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo empatía co resto de persoas
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D6	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a linguaxe económica básico e o modo de pensar de os economistas.	C2
Coñecer o marco institucional de a economía	C3
Coñecer o perfil cambiante de as institucións e axentes que influíron en os resultados de a economía española contemporánea: Estado, particulares e empresas e sector exterior (outras nacións)	C3 C4
Capacidade para situar a economía en a súa evolución histórica	C4
Identificar as etapas de a evolución económica de a España contemporánea e os seus principais características	C4
Comprender as bases de funcionamento de a economía en cada unha de as etapas significativas de o desenvolvemento económico contemporáneo.	C4 C9

Habilidades en a procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido			C8
Coñecer e manexar a materia prima para estudar a Historia Económica española, as súas estatísticas e as súas fontes fundamentais			C4 C8
Analizar series históricas e inferir os comportamentos de os principais axentes económicos ante a evolución real (ou hipotética) de as variables económicas			C4 C8 C9
Fomentar a actitude crítica e autocrítica			D1 D7
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais, éticos e medioambientais	A3	C7 C9	D1
- Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos			D3 D4
Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto oral coma escrita, no idioma propio e nunha lingua extranxeira	A4		D5 D6
- Capacidade de traballar en equipo, con responsabilidade, planificación, espírito de cooperación e empatía co resto de persoas do colectivo.	A4		D2 D4

Contidos

Tema	
1. Dotación de recursos e etapas do crecemento e do cambio estrutural contemporáneo.	Xeografía, recursos naturais. Os recursos humanos. Factores políticos e institucionais. Etapas do crecemento económico e do cambio estrutural (estrutura sectorial e ocupacional, estrutura demanda agregada e do consumo). Bases tecnolóxicas e organización empresarial.
2. Crise do Antigo Réxime, revolución liberal e arranque da industrialización, 1789-1840-1890.	Principais indicadores de oferta e de demanda. Natureza da crise, principais desequilibrios da economía e respostas: reorientación e política de reformas. Agricultura e recursos minerais. A industrialización: factores, limitacións e niveis. O inicio da ruptura enerxética. A formación do mercado nacional e a progresiva apertura ao exterior. O financiamento da economía (sistema financeiro e banca). O papel do Estado e a Facenda pública. A distribución da riqueza e da renda (mercados de traballo e desigualdade de xénero) O consumo dos fogares. A educación e a saúde (a beneficencia pública).
3. A economía española durante a segunda revolución industrial, 1890-1936.	Principais indicadores de oferta e de demanda Agricultura, entre a crise agraria finisecular e a modernización. O salto histórico na industrialización: novo ciclo tecnolóxico e empresarial (intensificación da transición enerxética). Cara a unha estratexia de desenvolvemento nacionalista: viraxe da política comercial e nova estrutura institucional protectora e interventora. O financiamento da economía. O papel cambiante do Estado. A distribución da riqueza e a renda (mercado de traballo e desigualdade de xénero). Consumo dos fogares, inicio da transición nutricional e primeiras manifestacións do consumo de masas. Educación e saúde (da beneficencia pública á asistencia social).
4. A economía durante a Guerra Civil e o franquismo (1936-1973)	Principais indicadores macroeconómicos. As economías de guerra (1936-1939). Autarquía e illamento (1939-1951). A década bisagra: industrialización substitutiva de importacións (1951-1959). Estabilización, liberalización, desenvolvismo e crise (1959-1975).
5. A economía da democracia 1975-2008: reformas, integración europea e globalización.	Principais indicadores macroeconómicos. Axustes, reformas e transición política (1975-1985). Integración na Unión Europea (1986-1996). Globalización e novo ciclo de crecemento económico.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	15	30	45

Titoría en grupo	5	2	7
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	15	16
Informe de prácticas	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Dúas horas semanais. Mediante esta metodoloxía, con o apoio audiovisual, presentarase de xeito sintético, secuencial e motivadora os aspectos craves de os contidos fundamentais de a materia. As primeiras sesións estarán dedicadas a ofrecer unha visión panorámica de a materia e conceptos básicos de historia económica; as restantes sesións estarán destinadas a exposición de o temario. Malia que o método de estas sesións é fundamentalmente expositivo, se promoverá a participación activa de o alumnado.
Seminario	Estes seminarios de carácter eminentemente práctico son 6, cunha duración por sesión 2 horas e 30 minutos. Concíbese como parte de un proceso de aprendizaxe continuada. Permiten poñer en común os coñecementos adquiridos na preparación de cada sesión. Cada seminario práctica conleva: a) formulación de o exercicio en cuestión (lecturas, resolución de exercicios, redacción de un breve informe, etc.). Esa formulación está subido a a plataforma docente, con o calendario de realización; b) un traballo fose de o aula (de biblioteca, procuras en catálogos ou bases documentales); c) Resolución de a práctica, por escrito; d) Subida de a mesma a a plataforma docente; e) Exposición en clase, previamente fixada ou sobre a marcha, de acordo con a dinámica de a mesma; e) Debate; f) Reformulación de a práctica; g) Subida a o Libro de prácticas. Os seminarios prácticos e os seus resultados son recolleitos por cada alumno en un Libro de prácticas, que sobe a a plataforma docente a última semana de o curso. En este Libro de Prácticas de o curso tamén se recollerá o diario "de clases", que consiste en as sínteses breves que os alumnos e alumnas farán, tras cada clase teórica, de as cuestións crave tratadas en a mesma.
Titoría en grupo	O profesor seleccionará previamente cuestións clave dos contidos da materia, a tratar pola súa importancia ou dificultade. O alumnado deberá elaborar para estas sesións un esquema de dúbidas e preguntas sobre as devanditas cuestións. Tamén servirán estas sesións para resolver dúbidas xerais sobre os contidos ou as prácticas da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	As dúbidas non resoltas na aula exporanse en as horas de titoría.
Seminario	A dúbidas xurdidas coas lecturas e nas actividades das sesións de seminario, atenderáanse de modo individualizado en horas de titoría.
Titoría en grupo	Implican presentación de cuestións crave e resolución de dúbidas xurdidas en torno a as mesmas para os colectivos correspondentes

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	A través de os seis seminarios: Se evaluarán os traballos prácticos, consistentes en a lectura de un tema ou parte de un tema, en a redacción de un informe ou síntese, e en a a súa exposición e defensa Se evaluará a coherencia e calidade de o traballo, esquema, síntese ou mapa conceptual, ou a valoración de os exercicios (comentario e análise de gráficos, series estadístico ou textos, a resolución de cuestións e problemas). Valorarase a calidade formal de os traballos realizados, a corrección sintáctica e gramatical e o uso acomodado de a metodoloxía propia de a investigación (o estudo rigoroso de unha materia ou de un tema). Valorarase a asistencia, a participación, o cumprimento, a aptitude, os aspectos formais (redacción, sintaxis, ortografía, etc.), e a capacidade de transmitir as aprendizaxes realizadas e a calidade de a expresión oral.	30	A3 A4	C2 C3 C4 C7 C8 C9	D1 D2 D4 D5 D6 D7
Tutoría en grupo	En as dúas sesións de tutoría de grupo, valorarase a presentación de un esquema de dúbidas e preguntas, a capacidade de formulación de dúbidas e preguntas significativas ou a resolución de as mesmas.	5	A3 A4	C8 C9	D1 D2 D4 D5 D7
Exame de preguntas de desenvolvemento	Estas probas realizaranse en o exame final. Se evaluarán os coñecementos sobre os contidos teóricos de a materia. Valorarase que as respostas estean estruturadas, razoadas correctamente. Valorarase a redacción correcta, clara e comprensible.	60	A3 A4	C2 C3 C4 C7 C8 C9	D5 D7
Informe de prácticas	Recibe o nome de Libro de Prácticas. O modelo para este Libro de Práctica encontrarase na plataforma docente da materia. Nel recolleráns, de forma ordenada os resultados dos seminarios prácticos, así como o chamado "diario de clase".	5	A3 A4	C4 C8	D1 D2 D5 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A nota resulta de: a) Un exame final en o que se valoran o coñecemento de os contidos e as habilidades adquiridas durante o curso: 60% de a nota; b)) Traballos prácticos, desenvolvidos de forma continuada en os seminarios, tutorías e Libro de prácticas en que se recollen os resultados de os seminarios prácticos (40% de a nota).
2. A cualificación correspondente a a avaliación continua (40% de a nota final) gardarase para todas as convocatorias do presente ano académico.
3. Datas e horarios de as probas de avaliación final: os que fixe a Facultade, que serán transmitidas a través da plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Collantes, Fernando, **La economía española en 3D. Oferta, demanda y largo plazo**, Pirámide, 2017

Carreras, Albert; Tafunell, Xavier, **Historia Económica de la España Contemporánea (1789-2009)**, 2010, 2ª edición corregida y ampliada,

Domingo Gallego Martínez, Luis Germán Zubero, Vicente Pinilla Navarro (eds.), **Estudios sobre el desarrollo económico español : dedicados al profesor Eloy Fernández Clemente**, PUZ, 2016

Maluquer de Motes, J, **La economía española en perspectiva histórica.**, 2014,

Tortella, G y Nuñez, C.E., **El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX.**, 2011,

Llopis, Enrique y Francisco Comín, **Historia económica de España, siglos X-XX (Historia Del Mundo Moderno)**, Alianza, 2010

Comín, Francisco y Mauro Hernández, **Crisis Económicas En España. 1300-2012. Lecciones De La Historia**, 2013, Alianza,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia: Historia económica/V03G100V01103

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Políticas económicas comparadas/V03G100V01605

Comercio internacional/V03G100V01701

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Economía: Economía mundial/V03G100V01202

Economía: Técnicas de economía aplicada/V03G100V01105

Estadística: Estadística I/V03G100V01205

Economía española/V03G100V01301

Macroeconomía I/V03G100V01503

Política económica/V03G100V01504

Técnicas cuantitativas para a análise económica/V03G100V01914

Outros comentarios

1. Aconséllase un traballo regular, sistemático, a o longo de o cuatrimestre, tanto en o referente a os contidos teóricos transmitidos en as clases magistrales como en os traballos de seminario.
 2. En a parte práctica como en a teórica, será especialmente tido en conta o interese demostrado e a calidade de as intervencións, ben sexa dentro de os grupos de traballo que se formen, ben individualmente.
 3. Considérase relevante unha actitude construtiva, crítica, e a participación activa nas clases teóricas e prácticas.
 4. A expresión escrita debe coidarse de forma especial: a claridade na exposición, a orde, e o rigor ortográfico e sintáctico son fundamentais nun estudante universitario.
-